

Sociaal Federalisme? (6.4.08)

In oktober 2007 organiseerde het Centrum voor Sociaal Beleid Herman Deleeck een studiedag ‘Gedachten over Sociaal Federalisme – Réflexions sur le Fédéralisme Social’ De bijdragen van de academici uit Vlaanderen en Wallonië werden door Bea Cantillon en Veerle De Maesschalck gebundeld in een boek dat onlangs verscheen bij Acco.

In zeven bijdragen wordt een grondige analyse gemaakt over gezondheidszorg, werkgelegenheid en werkloosheid, loonvorming en sociale zekerheid in het algemeen en wordt er gereflecteerd over de wenselijkheid en/of noodzakelijkheid van een eventuele (verdere) regionalisering (van bepaalde deelaspecten) van de sociale zekerheid, zowel vanuit het oogpunt van efficiëntie als van solidariteit.

In een slottekst, die eerder gepubliceerd werd als vrije tribune in De Standaard van 29 oktober 2007 vatten de auteurs van de aparte bijdragen hun gezamenlijke conclusies samen. Zij beklemtonen dat de inter-personele solidariteit een fundamentele hoeksteen is van onze federale staatsstructuur. Door de ongelijke verdeling van sociale risico's geeft zij aanleiding tot transfers tussen de Gewesten.

Het is volgens de auteurs niet duidelijk of de standpunten die door de huidige onderhandelingspartijen worden ingenomen inzake staatshervorming bijdragen tot de vooropgestelde (lovenswaardige) doelstellingen van beter bestuur, meer welvaart en werkgelegenheid voor het ganse land en dat zij onontbeerlijk zijn om het hoofd te bieden aan de belangrijke huidige en toekomstige sociaaleconomische uitdagingen.

In de verschillende bijdragen blijkt dat de mechanismen inzake loonvorming, inkomsten en uitgaven in de verschillende takken van de sociale zekerheid ongelooflijk complex zijn. Demografische en sociologische factoren zoals opleidingsniveau blijken zeer sterke effecten te hebben die gelijklopen in de verschillende regio's.

In de verschillende bijdragen identificeren de auteurs een reeks knelpunten inzake loonvorming, werkgelegenheid en gezondheidszorg, waarvoor defederalisering op zich geen garantie voor verbetering biedt.

De vraag of er naast interregionale verschillen inzake in- en uitgaven van de sociale zekerheid ook intraregionale verschillen vast te stellen zijn komt in het boek helaas niet aan bod. Dit is volgens ons een lacune als men weet dat de rijkste provincie van het land Waals Brabant is en dat er volgens studies van de ziekenfondsen inzake verstrekte zorgen vaak grotere intra- dan interregionale verschillen zijn.

Het boek is geen vlot te lezen werk bestemd voor het grote publiek. Het levert interessante stof voor verdere reflectie en studie over de sociale zekerheid, die beter verdient dan de uit den treure herhaalde slogans waarmee veel politici en commentaarschrijvers ons proberen te overtuigen van de dringende noodzaak van de splitsing van het sociaaleconomisch beleid en de sociale zekerheid in ons land.

Het boek “ Gedachten over sociaal federalisme “ van Bea Cantillon en Veerle De Maesschalck (red.) is uitgegeven bij ACCO, telt 192 bladzijden en kost € 24.50.